

Թեման՝

<<Մեդիագրագիտությունը՝ հայրենաճանաչողության և քննադատական մտածողության ձյավորման գործիք>>

Նախագծային աշխատանք

**Գասընթացավարներ՝
Գեղարքունիքի մարզի Նորատուս գյուղի թիվ 1 միջն. դպրոցի
ուսուցիչներ՝ Ռուզան Բեգոյան և Քնարիկ Գրիգորյան**

Թեմա՝ «Հայրենի եզերք» Դասարան՝ 9-րդ

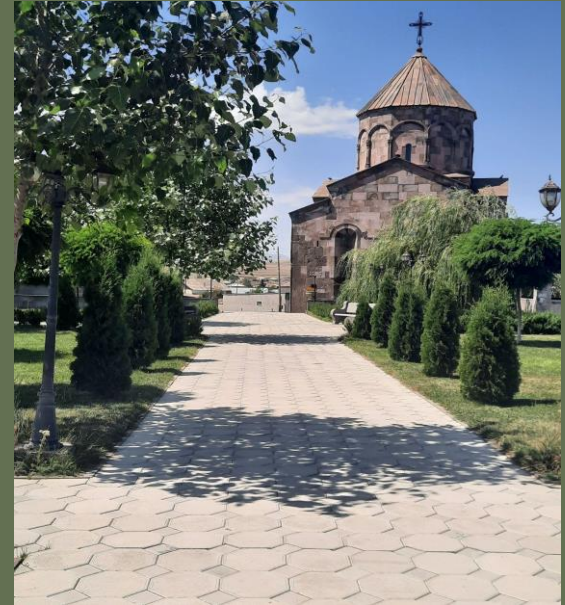

Խաչքարեր

*Ահր ես ինչպե՛ս վեր կենամ գևամ,
Ահր ես ինչպե՛ս ուրիշտեղ մնամ
Ահր ես ինչպե՛ս ապրեմ առանց ինձ...*

Համո Սահյան

Սուրբ Աստվածածին եկեղեցի

Նախագծի նպատակը

- Սովորողներին ներգրավել համայնքային կյանքին, նպաստել համայնքում զբոսաշրջության զարգացմանը:
- Նպաստել սովորողների նախագծային աշխատանք կատարելու հմտությունների զարգացմանը, մեղիատիրություն հետազոտական և համագործակցային փորձառության ձեռքբերմանը:
- Մեղիագործիքներով ձևավորել և զարգացնել հայրենաճանաչողություն և քննադատական մտածողության կարողություն: Զարգացնել տեղեկատվական, տեղեկույթի որոնման, հավաստի ու կեղծ աղբյուրները տարբերակելու հմտություններ:
- Նպաստել Հայրենիք-Սփյուռք կապերի ամրապնդմանը, արտերկրում ապրող հասակակիցների հետ մեղիակապերի հաստատմանը:
- Նկարագրել, տեսաձայնագրել և համացանցով ներկայացնել համայնքի պատմամշակութային հարուստ ժառանգությունը:

Վերջնարդյունքներ

- Ներկայացնի մայր հայրենիքի գողտրիկ մի եզերք Հայաստանում և արտերկրում ապրող մեր հայրենակիցներին՝ հայերեն, օտարազգի լսարանին՝ անգլերեն:
- Նկարագրի, հետազոտի, արժևորի համայնքի պատմամշակութային /հատկապես խաչքարագործության/ հարուստ ժառանգությունը, իրականացնի փաստերի վերլուծություն՝ օգտագործելով նաև մեդիագործիքներ:
- Մեկնաբանի հայրենի բնաշխարհի, հոգևոր-մշակութային ժառանգության վերաբերյալ փաստագրված, տեսագրված նյութերը և գնահատելի դրանք՝ հայրենաճանաչողության, ազգային արժեքների պահպանման և Սփյուռքի հետ կապերի ամրապնդման համատեքստում:
- Անձնական փորձառությամբ և խմբային աշխատանքով բարելավելի հաղորդակցական հմտությունները, մեդիակարողունակությունը, տարբերակի սխալ ու ոչ հավաստի տեղեկույթը:
- Ստեղծի նախագծի պրոդուկտ՝ իրազեկող տեսանյութ և բուկլետներ զրուսաշրջիկների համար:

Նախագծի իրականացման ընթացքը

- Նախագիծը իրականացնելու նպատակով 9-րդ դասարանում ձևավորվեց թիմ: Ընտրվեց նախագծի անվանումը («Հայրենի եզերք»), սահմանվեցին նպատակ, խնդիրներ և վերջնարդյունքներ: Հստակեցվեց քայլերի հերթականությունը:

Քայլ 1:

- Կատարվեց թեմատիկ բաժանում, կազմվեց ժամանակացույց (4շաբաթ):
- Ծավալվեց վերլուծական-հետազոտական ակտիվ աշխատանք. այն է՝ պատմական հավաստի փաստերի հավաքագրում, պահպանված ավանդազրույցների նորագրում, գյուղի հոգևոր կյանքի աշխուժացման, զբոսաշրջության զարգացման, հայրենիքի հոգսով ապրող մարդկանց և հայրենիքի համար անմահացած հերոսների մասին վավերագրության կազմում և տեսանկարահանում

Քալլ 2:

Նախագծի իրականացման համար ձևավորված թիմը սահմանված վերջնարդյունքներին հասնելու համար աշխատել է 2 խմբով՝ թեմատիկ հետևյալ բաժանումով՝

- 1-ին խումբ- Նորատուսի խաչքարեր, Սուրբ Աստվածածին եկեղեցի:
 - 2-րդ խումբ- Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի, Աղի լճի վանք:
- Յուրաքանչյուր խումբ հետազոտել է իր թեմային առնչվող հնագիտական, պատմական աղբյուրներ, համադրել և վերլուծել է փաստերն ու գրի առած ավանդապատումները՝ համագործակցելով մյուս խմբի հետ, կիսվելով օգտակար տեղեկություններով և համացանցային հղումներով:
- Ուսումնասիրել են հայ մշակույթի և ինքնության ամենաբնութագրական արվեստի՝ խաչքարագործության պատմությունը, գրուցել են խաչքարագործ վարպետների հետ, դիտարկել նրանց աշխատանքները:

Ընթացքը

Քայլ 3:

- Լուսանկարել և տեսանկարահանել են գյուղի տարածքի պատմամշակութային հուշարձանները, վավերացրել գյուղի հոգևոր կյանքին, խոհանոցին /գրոսաշրջիկների հետ շփումներից պարզվեց, որ նրանց շատ է հետաքրքրում հայկական խոհանոցը/ վերաբերող դրվագներ

Քայլ 4:

Պատրաստել են բուկլետներ՝ հայերեն և անգլերեն լեզուներով:

Քայլ 5:

Պատրաստել են տեսանյութ՝ հայերեն և անգլերեն տեքստերով:

Տեսանյութի հղումը՝ <https://youtu.be/nLlXd47ao1I?si=qHfeQBDCiLcid8An>

Աշխատանքային խմբեր

1-ին խումբ

2-րդ խումբ

Դրվագներ աշխատանքի կատարման ընթացքից

Տեղեկատվական բուկլետներ

Հայրենի եզերք-Native Edge

Բարի գալուստ Լորատուս-Welcome to Noratus

Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզում՝ կապուտայա մեանի արևմտյան ափին է գտնվում իմ հայրենի եզերքը՝ Լորատուսը:

My native village is Noratus. It is located in Gegharkunik region, near the legendary Lake Sevan.

Ըստ ավանդազրույցի՝ Լորատուսը մ.թ.ա. XX դարում հիմնել է Հայկ Լահապետի թոռ Գեղամը, որի անունից էլ առաջացել են Գեղարքունիքի, Գեղամա լեռներ անվանումները:

According to the tradition, Noratus was founded in the 20th century BC by Hayk Nahapet's grandson Gegham, from whose name the names Gegharkunik and Geghama mountains originated.

ՀԱՅՐԵՆԻ ԵԶԵՐՔ NATIVE EDGE

Սերը Հայաստան իմ աշխարհի դու ես լցրել ծայրերն հոգուս,
Իմ թույլ ծայնի շեշտ մայրենի, իմ պարզ երգի ավուլն ու հույզ,
Հեռու, հեռվից թեզ եմ տեսնում, մոլ՝ երկնի պես լինճ թո լույս,
Հևամենի միշտ գեղանի, շեն հայրենի, իմ ԼՈՐԱՏՈՒՍ...

Նորատուսի խաչքարեր-Noratus khachkars

Գյուղի բարձունքում է գտնվում Նորատուսի գերեզմանատունը, որտեղ պահպանված են 1000 հնագույն խաչքարեր: Խաչքարերի մեծ մասը թվագրված է 9-16-րդ դարերում: Այս դամբարանադաշտը հայտնի է նաև <<Նորատուսի խաչքարերի անտառ>> անվանումով:

In Noratus is located the Noratus cemetery. The amount of khachkars here reaches nearly 1000 copies from the 9th to 16th centuries. Noratus cemetery is considered to be a khachkar forest.

Սևանը, Մեծ ու Փոքր Մասիսները
խորհրդանշող խաչքարեր

Լուվրում ցուցադրված խաչքար

Այս խաչքարը 2006 թվականին տարվել է Ֆրանսիա և ցուցադրվել Լուվրում: Բարեբախտաբար, այն վերադարձվել է և այժմ գտնվում է իր ծագման վայրում:

Բուկլետի դարձերեսները

Սուրբ Մինասի մատուռ

Նորասրտուկի յուրահատուկ խոհակերպ-
The unique cuisine of Noratus

Խեցգետնի կտրուկ-Crab cutlet

Ձկան խորոված-Grilled fish

Խեցգետնի քյաբաբ-Crab kebab

Խաշած սիգ-Boiled whitefish

Խեցգետնի գլուխ-Crab meatballs

Խեցգետնի քյաբաբ-Crab kebab

Փախլավա-Pakhlava

Դոխակ- Trout

Տոլմա-Tolma

Տոլմա

«Հայրենի եզերք» նախագիծը
իրականացրին ՀՀ Գեղարքունիքի
մարզի Նորատուս գյուղի N1
միջնակարգ դպրոցի 2022-
2023 ուստարվա 9-րդ
դասարանի աշակերտները:

Նախագծի ղեկավարներ՝
Հ.Էգվի և գրականության ուսուցչուհի
Ռուզան Բեգոյան, Անգլերենի ուսուցչուհի
Քնարիկ Գրիգորյան:

Նորատուս-2023

**Թող խաղաղություն լինի ողջ
աշխարհում:
Let there be peace all over the world.**

ՀԱՅՐԵՆԻ ԵԶԵՐՔ NATIVE EDGE

Սերը Հայաստան իմ աշխարհի դու ես լցրել
ծայրերն հոգուս,
ԻՄ թույլ ձայնի շեշտ մայրենի, իմ պարզ երգի
ավյուրն ու հույզ,
Հեռու, հեռվից բեզ եմ տեսնում, մով երկնի պես
լինճը բո լույս,
Հնամենի միշտ գեղանի, շեն հայրենի, իմ
ՆՈՐԱՏՈՒՍ...

Օգտագործված գրականությունը

Խաչբարի մասին –Յոգյոր կայքէջ kachkars.am

Տեսանյութեր «Շողակաթ»,« Գեղամա», Յ1 հեռուստաալիքներից

«Նորատուս » գիրքը –Երջան. 2000թ.

Արգամ Այվազյան «Ձուղա», Երջան, 1984թ.

Սեդրակ Բարխուդարյան « Դիվան հայ վիմագրության» - Պ.4 «Գեղարթունհիք»

«Հայրենի եզերք»Տեսանյութի հղումը

<https://youtu.be/nLlXd47ao1I?si=qHfeQBDCiLcid8An>

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

- Իրականացվել է ԿԶՆԱԿ հիմնադրամի կրթական նորարարություններ բաժնի կողմից իրականացվող «Մեդիագրագիտությունը՝ որպես արդյունավետ դասավանդման և ուսումնառության կարողունակություն» նախագծի շրջանակներում:

Ինտեռնետի վրա
http://www.ncrei.am

ԳՆԱՀԱՏԵԼԵ ԵՎ ՍԻՐԵԼԵ ՄԵՐ
ՀԱՅՐԵՆԻԸ....